

BK Corporate International B.V.
Brave Knight Netherlands B.V.
Exclusive Company Management B.V.
T.a.v. het bestuur
Kingsfordweg 105
1043 GP AMSTERDAM

De Nederlandsche Bank N.V.
Toezicht Horizontale Functies
& Integriteit
Expertisecentrum
Integriteitstrategie

Postbus 98
1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
www.dnb.nl

Handelsregister 3300 3396

Onderwerp

Aanwijzing en benoeming curator

Geacht bestuur,

In deze brief deelt De Nederlandsche Bank N.V. (hierna: DNB) u mede, dat zij heeft besloten om aan BK Corporate International B.V., Brave Knight Netherlands B.V, Exclusive Company Management B.V.¹ (hierna gezamenlijk: BK) die over een vergunning² beschikken:

1. een aanwijzing te geven als bedoeld in artikel 47 Wet toezicht trustkantoren 2018 (hierna: Wtt 2018);
[VERTROUWELIJK]

DNB heeft BK bij brief van 11 april 2019 geïnformeerd over haar voornemen de drie hiervoor genoemde besluiten te nemen. Op 14 mei 2019 heeft BK gereageerd met een schriftelijke zienswijze en een mondelinge toelichting (tezamen: de zienswijzen). Deze zienswijzen, de door BK op 22 mei 2019 toegestuurde nadere stukken en de door BK toegestuurde voortgangsrapportage (met zes bijlagen) van 4 juli 2019 heeft DNB beoordeeld en betrokken bij haar besluitvorming.

Kort gezegd strekt de aanwijzing ertoe dat BK uiterlijk op 10 januari 2020 alle cliëntendossiers reviseert en in overeenstemming brengt met de Wtt 2018 en bepaalde transacties aan een onderzoek onderwerpt. [VERTROUWELIJK]

Deze brief is als volgt opgebouwd. Paragraaf 1 bevat een korte toelichting op de gevolgen van gewijzigde wetgeving met ingang van 1 januari 2019 op deze besluiten. Paragraaf 2 beschrijft de achtergrond van BK en de onderzoeken van DNB die aanleiding hebben gegeven tot de besluiten. Paragraaf 3 bevat een samenvatting van de bevindingen van DNB van het in 2018 uitgevoerde nader onderzoek. Voor zover de zienswijzen betrekking hebben op de bevindingen, zijn deze verwerkt in deze paragraaf. Vervolgens bevat paragraaf 4 een samenvatting van de (overige) ingebrachte zienswijzen en de reactie daarop van DNB. In paragraaf 5 stelt DNB de overtredingen vast. Paragraaf 6 beschrijft allereerst de factoren en belangen die DNB heeft betrokken bij de inzet van formele maatregelen en vervolgens de aanwijzing (gedragslijn), het besluit tot de benoeming van de curator en het kostenbesluit. In paragraaf 7 staat beschreven hoe en tot wanneer belanghebbenden bezwaar kunnen indienen tegen deze drie besluiten.

¹ [VERTROUWELIJK]

² Tot 1 januari 2019 was dit een vergunning ingevolge Wtt. Sindsdien is dit een vergunning als bedoeld in artikel 6, eerste lid Wtt 2018 (conform het overgangsrecht in artikel 70 Wtt 2018).

Datum

09 juli 2019

Uw kenmerk

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Behandeld door

[VERTROUWELIJK]

Bijlagen

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

1. Wettelijk kader

Het DNB onderzoek dat heeft plaatsgevonden op 29 mei - 20 juni 2018 was gebaseerd op de Wet toezicht trustkantoren (hierna: Wtt) en de Regeling integrale bedrijfsvoering Wet toezicht trustkantoren 2014 (hierna: Rib). Deze wet- en regelgeving is met ingang van 1 januari 2019 vervallen en op hetzelfde moment vervangen door de Wtt 2018, het Besluit toezicht trustkantoren 2018 en de Regeling toezicht trustkantoren 2018, waarin onder meer dezelfde wettelijke verplichtingen zijn vastgelegd zoals voordien in de Wtt en Rib.

De besluiten zijn gebaseerd op overtredingen van wettelijke verplichtingen die DNB voorafgaand aan 2019 heeft vastgesteld, welke verplichtingen ook zijn opgenomen in de Wtt 2018 en die tot op heden niet zijn beëindigd. De in de aanwijzing opgenomen gedragslijn [VERTROUWELIJK] beogen deze overtredingen adequaat en binnen een redelijke termijn te laten beëindigen. [VERTROUWELIJK] zal BK ervoor moeten zorgen dat alle dossiers in overeenstemming worden gebracht met de Wtt 2018 en dat bepaalde transacties opnieuw onderzocht worden. De door DNB geconstateerde en hierna toegelichte overtredingen zien niet op de nieuwe verplichtingen op het gebied van cliëntenonderzoek op grond van de Wtt 2018 (ten opzichte van de vervallen Wtt). Gezien de urgentie, het type cliënt en het hoge risicoprofiel van de portefeuille, ziet DNB de uitvoering van de gedragslijn als een aanleiding om het cliëntenonderzoek te verrichten conform de Wtt 2018 (zie het overgangsrecht cliëntenonderzoek, artikel 74 Wtt 2018).

2. Achtergrond BK en onderzoeken DNB

2.1 Eerder DNB onderzoek naar aanleiding van incident 2017

In mei 2017 is BK negatief in het nieuws gekomen, onder meer in het [VERTROUWELIJK] en het [VERTROUWELIJK]. In deze artikelen is BK in verband gebracht met faciliteren van witwaspraktijken.

DNB heeft op 9 en 23 mei 2017 eerst onderzoek verricht ten kantore van BK, gevolgd door een uitgebreid dossieronderzoek van doelvennootschap [VERTROUWELIJK] en cliënt [VERTROUWELIJK] van de aan BK gelieerde doorstroomvennootschap [VERTROUWELIJK]. DNB heeft bij brief van 18 september 2017 haar onderzoeksbevindingen met BK gedeeld en BK gevraagd om te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden. Daarop heeft BK per brief van 20 oktober 2017 gereageerd. Op basis van deze brief heeft DNB haar definitieve onderzoeksbevindingen bij brief van 5 december 2017 verstuurd. De conclusie van dit onderzoek luidde - kort gezegd - dat BK in zowel het [VERTROUWELIJK]-dossier als het [VERTROUWELIJK]-dossier in overtreding is van artikel 10, eerste lid, Wtt (oud) in samenhang met diverse artikelen uit de Rib en de meldplicht op grond van artikel 16, eerste lid Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: Wwft).

BK heeft inmiddels afscheid genomen van beide cliënten. [VERTROUWELIJK]

2.2 Nader onderzoek naar de beheersing witwasrisico's

Vanwege het hoge risicoprofiel van BK's cliëntenportefeuille in combinatie met de uitkomst van het hiervoor bedoelde DNB onderzoek, heeft DNB een nader onderzoek verricht in de periode 29 mei - 20 juni 2018. DNB heeft zich in het onderzoek in het bijzonder gericht op de vraag of BK de risico's op witwassen - waartoe ook fiscale

integriteitsrisico's behoren - bij cliënten voldoende onderkent en beheerst door het doen van deugdelijk (verscherpt) cliëntenonderzoek en het nemen van adequate beheersingsmaatregelen. DNB heeft zeven cliëntendossiers³ en de transacties van deze zakelijke relaties beoordeeld aan de hand van diverse risico-indicatoren.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Op 31 juli 2018 heeft DNB het onderzoeksrapport met de voorlopige bevindingen aan BK verstrekt. DNB heeft BK daarbij in de gelegenheid gesteld om binnen zes weken schriftelijk te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden in het onderzoeksrapport van DNB. DNB heeft op 28 augustus 2018 op verzoek van BK uitstel verleend tot 1 oktober 2018. Daarnaast heeft DNB op 30 augustus 2018, op verzoek van BK, alle gespreksverslagen aan BK verstrekt die DNB tijdens het onderzoek heeft opgemaakt, waarbij BK in de gelegenheid is gesteld om te reageren op de citaten die zijn aangehaald in het onderzoeksrapport.

Bij brief van 1 oktober 2018 heeft BK een omvangrijke schriftelijke reactie gegeven op de voorlopige bevindingen van DNB. Met inachtneming van de schriftelijke reactie van BK op de voorlopige bevindingen en de gespreksverslagen heeft DNB haar definitieve bevindingen op 29 november 2018 aan BK verstuurd, waarbij de mogelijke inzet van formele maatregelen is aangekondigd.

Na een telefonische aankondiging, heeft DNB bij brief van 11 april 2019 haar voorgenomen besluiten tot het geven van een aanwijzing, benoeming van een curator en een voorgenomen kostenbesluit bekendgemaakt aan het bestuur van BK.

Op 14 mei 2019 heeft BK haar zienswijzen ten aanzien van deze drie voorgenomen besluiten mondeling toegelicht en schriftelijk ingediend bij DNB. Een plan van aanpak met herstelacties is als bijlage bij de schriftelijke zienswijze gevoegd. Bij e-mail van 22 mei 2019 heeft BK nadere stukken ingediend, waaronder een actueel overzicht van de cliënten per BK entiteit per 1 mei 2019 (hierna ook: FMP relaties), een overzicht van beëindigde relaties in de periode 29 mei 2018 tot en met 20 mei 2019, BK's mediabeleid, Strategic Document (toelichting op bedrijfsmodel) en Beleid professioneel sporters/entertainmentindustrie (sinds 2015 van toepassing, laatste versie 12 februari 2019). Op 4 juli 2019 heeft BK een voortgangsrapportage over de uitvoering van het plan van aanpak aan DNB gestuurd met enkele bijlagen.

2.3 Specifieke kenmerken trustdienstverlening BK

Omvang en profiel cliëntenportefeuille

De BK groep bestaat uit vier vergunninghoudende trustkantoren - BK Corporate International B.V. en haar drie dochtermaatschappijen Brave Knight Netherlands B.V., [VERTROUWELIJK] en Exclusive Company Management B.V. - die trustdiensten a en b mogen verlenen in de zin van artikel 1 Wtt 2018. In 2018 bedroeg de omzet van de BK groep in totaal EUR [VERTROUWELIJK].⁴ [VERTROUWELIJK] verleent in ieder geval vanaf 31 december 2018 geen trustdiensten meer (zie paragraaf 4.1.1).

BK heeft een cliëntenportefeuille met hoog risicoprofiel, omdat de (UBO's van) doelvennootschappen in risicovolle branches (off shore, energie, horeca, vastgoed, olie) en/of in landen met verhoogde witwasrisico's (onder meer Kazachstan, Zuid-Amerika, Spanje) actief zijn. BK verleent trustdiensten aan in totaal 220

³[VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK]. in dat laatste dossier heeft DNB geen overtredingen vastgesteld.

⁴ Deze informatie is ontleend aan het door BK ingediende Instelling Specifieke Informatie Formulier (ISI) per 31 december 2018.

doelvennootschappen, waarvan 79 in de hoogste risicocategorie, 130 in de risicocategorie midden en 11 in de laagste risicocategorie. Bovendien hebben 152 van deze 220 doelvennootschappen een private afgescheiden structuur, waarbij de doelvennootschappen transacties verrichten met operationele vennootschappen en beide vennootschappen een gezamenlijke uiteindelijk belanghebbende (hierna: UBO) hebben, zie hierna. BK heeft aan de doelvennootschappen met een private afgescheiden structuur verschillende risicocategorieën toegekend, namelijk 45 in hoog, 98 in midden en 9 in de laagste risicocategorie.⁵ Zoals hierna toegelicht, is DNB van oordeel dat aan alle doelvennootschappen met een private afgescheiden structuur verhoogde witwasrisico's zijn verbonden.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Afgezien van [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK], van wie BK inmiddels afscheid heeft genomen, bevatten drie van de zeven in 2018 onderzochte dossiers media artikelen waarin de UBO en/of diens vennootschap/project in verband zijn gebracht met witwassen. Daarvan was BK in twee gevallen⁶ al vóór de cliëntacceptatie bekend met verdenkingen of betrokkenheid van de UBO bij witwassen en fraude. Daarnaast heeft BK jarenlang trustdiensten verleend aan vier doelvennootschappen van dezelfde UBO (eigenaar van een grote Spaanse hotelketen) die in februari 2018 werd gearresteerd wegens een corruptiezaak in Miami, Verenigde Staten van Amerika. BK heeft van deze vier doelvennootschappen eind 2018 afscheid genomen.⁷

Resumerend: BK heeft een hoge *risk appetite* en lijkt hoge integriteitsrisico's bewust te accepteren. Dat is alleen mogelijk als BK adequate maatregelen neemt om deze risico's te adequaat mitigeren.

Doelvennootschappen met een private afgescheiden structuur

BK verleent trustdiensten aan 220 doelvennootschappen, waaronder 152 met een zogenaamde private afgescheiden structuur. Deze doelvennootschappen (vaak off shore) verrichten transacties met operationele vennootschappen, waarbij de doelvennootschap en de operationele vennootschap dezelfde UBO (bestuurder en/of aandeelhouder) hebben. In meer dan de helft van de gevallen verricht de doelvennootschap met een afgescheiden private structuur holding- of financieringsactiviteiten. Het gaat hierbij veelal om kapitaalstortingen of leningen (financiering) vanuit de doelvennootschap aan de operationele vennootschap of omgekeerd, door kapitaalonttrekking uit deze operationele entiteit (via dividend, rente of aflossing) naar de doelvennootschap (private afgescheiden structuur), waarbij dezelfde natuurlijke persoon UBO is van zowel de doelvennootschap als de operationele vennootschap.

Risico van dergelijke doelvennootschappen is dat vermogen van de UBO (dat mogelijk verkregen is uit misdrijf of waarover wellicht belasting moet worden betaald) via zijn doelvennootschap - met een afgescheiden private (vaak offshore) structuur - in een operationele entiteit (bijvoorbeeld een fabriek) wordt gebracht in de vorm van leningen of kapitaalstortingen. Omgekeerd heeft DNB op basis van het onderzoek vastgesteld dat gelden vanuit de operationele vennootschap worden overgeboekt naar een private structuur van dezelfde UBO onder de titel "aflossing", "rente" of "kosten". Deze betalingen zouden kunnen duiden op ontduiking van belasting en hebben daardoor een verhoogd witwasrisico dat in beginsel verscherpt cliëntenonderzoek vereist. Vanwege de nauwe samenhang moet BK ook de operationele entiteiten, waarmee de doelvennootschap transacties verricht alsmede

⁵ Gebaseerd op het FMP relaties overzicht per 1 mei 2019.

⁶ [VERTROUWELIJK] (zie paragraaf 3.5) en [VERTROUWELIJK] (zie de bijlage bij deze brief).

⁷ Te weten [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK]. en [VERTROUWELIJK] dit volgt uit het Overzicht beëindigde relaties 29 mei 2018 tot en met 20 mei 2019.

de (historische) transacties zelf, in het cliëntenonderzoek betrekken en de bijbehorende (witwas)risico's afdoende beheersen.

Doelvennootschappen "in liquidatie"

BK heeft relatief veel doelvennootschappen die "in liquidatie" zijn. In het kader van een hersteltraject in 2017⁸, heeft BK twee overzichten opgesteld: één overzicht met actieve cliënten en één overzicht van inactieve cliënten waarvan BK binnen drie tot zes maanden afscheid zou nemen. Tijdens het DNB onderzoek in 2018 waren er circa 44 doelvennootschappen "in liquidatie". Uit het op 22 mei jl. door BK aan DNB verstrekte overzicht FMP relaties blijkt dat BK per 1 mei 2019 nog aan 25 doelvennootschappen "in liquidatie" trustdiensten verleent, waarvan twee in de hoogste risicocategorie en 23 in de risicocategorie midden.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

3. Bevindingen DNB uit het nader onderzoek

DNB heeft BK bij brief van 29 november 2018 geïnformeerd over de uitkomst van het in 2018 uitgevoerde nader onderzoek, waarin DNB overtredingen van de Wtt (oud) en de Wwft heeft vastgesteld. Deze brief met definitieve bevindingen maakt integraal deel uit van de onderbouwing van de overtredingen waarop de besluiten zijn gebaseerd en is als bijlage aan de onderhavige brief gehecht (hierna ook: de bijlage).

Op hoofdlijnen heeft DNB drie typen overtredingen vastgesteld, op het gebied van het cliëntenonderzoek (paragraaf 3.2 hierna), transactiemonitoring (paragraaf 3.3) en de naleving van de incidentmeldplicht (paragraaf 3.4). Ter illustratie daarvan is een toelichting op twee van de zeven onderzochte dossiers opgenomen (paragraaf 3.5 en 3.6). Deze overtredingen hangen samen met de werkwijze van BK, waarop DNB allereerst zal ingaan (paragraaf 3.1).

3.1 Werkwijze BK

De accountmanager beheert het cliëntendossier en voert de controles uit op de transacties. Uit de onderzochte cliëntendossiers blijkt dat de accountmanager in het kader van de (handmatige) transactiemonitoring niet altijd expliciet onderzoekt en vastlegt of een transactie in lijn is met de opzet, het doel en de aard van de structuur zoals die blijkt uit het cliëntendossier. Ook betreft de accountmanager de compliance officer niet standaard voor advies over een (potentiële) ongebruikelijke transactie en negatieve media berichten (ook wel "bad press"), waardoor integriteitsrisico's onvoldoende beoordeeld worden.

DNB is van oordeel dat aan alle doelvennootschappen met een private afgescheiden structuur verhoogde witwasrisico's kleven vanwege de transacties van en naar de gelieerde (operationele) entiteiten met dezelfde UBO. Het cliëntendossier zoals dat bij BK wordt gebruikt, ziet alleen op de doelvennootschap, zonder de risico's van de gelieerde operationele (vaak off shore) vennootschap en structuur van dezelfde UBO te betrekken. Daarnaast beoordeelt BK de transacties tussen de private afgescheiden doelvennootschap en gelieerde operationele entiteit(en) niet als intercompany transacties waardoor (mogelijke) met deze transacties verband houdende witwasrisico's niet onderkend worden.

Als de accountmanager de compliance officer wel om advies vraagt, dan gaat de compliance officer uit van het cliëntendossier met de hiervoor beschreven inherente beperkingen. De compliance officer betreft bij zijn beoordeling niet standaard de

⁸ Het zogenaamde "compliance remediation" traject.

individuele (historische) transacties. In het bijzonder onderkent de compliance officer niet de verhoogde witwasrisico's van transacties tussen de doelvennootschap met een afgescheiden private structuur en de operationele vennootschap met dezelfde UBO.

De communicatie tussen de accountmanager en compliance officer en de UBO vindt doorgaans plaats via een vertegenwoordiger van de UBO (een feeder en/of advocaat), waardoor opgevraagde informatie voor BK vaak niet of pas vertraagd beschikbaar is.

3.2 Geen adequaat (integraal) cliëntonderzoek

DNB heeft in zes van de zeven onderzochte cliëntendossiers overtredingen vastgesteld op het gebied van cliëntonderzoek in de zin van artikel 27 Wtt 2018 (voorheen artikelen 13, 14 en 19 Rib). Hierna volgt een toelichting op enkele onderdelen van de verplichting om deugdelijk cliëntonderzoek te verrichten.

Herkomst vermogen UBO's

In vier van de zeven onderzochte dossiers met verhoogde witwasrisico's heeft BK geen, danwel onvoldoende onderzoek verricht naar de herkomst van het vermogen van de UBO's:

- In twee dossiers was BK vóór de cliëntacceptatie al bekend dat de betreffende UBO's (waarvan één PEP) betrokken waren bij strafrechtelijke fraude- en corruptiezaken en heeft BK niettemin slechts summier onderzoek verricht naar de herkomst van het vermogen van de UBO, dat niet is vastgelegd in het cliëntendossier ([VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK], zie paragraaf 3.5 hierna en bijlage).
- Inzake [VERTROUWELIJK] heeft BK helemaal geen onderzoek verricht naar de herkomst van het vermogen van één van de UBO's (zie paragraaf 3.6 en de bijlage).
- Het dossier inzake [VERTROUWELIJK] bevat ondanks een verhoogd fiscaal en witwasrisico alleen een aantekening dat de UBO recht heeft op een familytrust, zonder nadere informatie of stukken (zie de bijlage).

Relevante delen en strekking van de structuur

In één dossier is de heer [VERTROUWELIJK] (bestuurder van BK) persoonlijk bestuurder van de doelvennootschap en tevens enig aandeelhouder (nominee shareholder) ten behoeve van de UBO. Doel van de structuur is om de identiteit van de UBO als geldverstrekker aan het familiebedrijf te verhullen. Als de doelvennootschap opnieuw een lening wil verstrekken aan het familiebedrijf vraagt de betrokken bank waarvoor deze lening bedoeld is en wie de UBO van de structuur is. Deze informatie wordt niet verstrekt, uit het dossier blijkt niet waarom. De UBO maakt het bedrag alsnog zelf over van haar eigen Zwitserse bankrekening. BK had nader onderzoek moeten verrichten naar de ratio van deze structuur, die immers is opgezet om de identiteit van deze UBO te verhullen en met de eigen transactie van de UBO alsnog bekend is gemaakt ([VERTROUWELIJK], zie bijlage).

In een ander dossier zijn twee doelvennootschappen de eerste jaren gefinancierd door een entiteit met dezelfde UBO gevestigd op de Britse Maagdeneilanden, die niet behoort tot de structuur die BK bedient. Deze entiteit voldoet ook ieder jaar de facturen van BK. Ondanks het daarmee gepaard gaande verhoogde integriteitsrisico (off shore, onverklaarbare structuur) doet BK geen nader onderzoek naar deze financiering. BK is van oordeel dat dit niet nodig is, omdat de entiteiten boven de twee doelvennootschappen, van waaruit normaal gesproken financiering (funding) zou plaatsvinden, geen eigen bankrekening hebben. Op enig moment vindt de financiering en betaling van de jaarlijkse facturen van BK ineens plaats vanaf een Zwitserse privé bankrekening van een natuurlijke persoon, die ook niet tot de

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

structuur behoort. Uit het cliëntendossier blijkt dat de UBO aan deze natuurlijke persoon een bedrag van EUR [VERTROUWELIJK] heeft overgemaakt. Onbekend is waarom de wijze van financieren is veranderd, BK heeft hiernaar niet gevraagd. Ondanks de verhoogde witwasrisico's en het feit dat BK zelf een deel van dit bedrag heeft ontvangen, heeft BK geen nader onderzoek verricht en is de structuur en de wijze van financiering onverklaard gebleven ([VERTROUWELIJK], zie bijlage).

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Cliëntonderzoek bij inactieve cliënten

In het kader van het in 2017 gestarte "compliance remediation" traject heeft BK onderscheid gemaakt tussen enerzijds actieve cliënten en anderzijds inactieve cliënten waarvan BK afscheid wilde nemen. DNB heeft in het nader onderzoek van 2018 gevraagd naar een dossier van één van deze inactieve cliënten in liquidatie en het dossier van [VERTROUWELIJK] ontvangen. DNB heeft dit cliëntendossier bij wijze van steekproef onderzocht en vastgesteld dat BK sinds 2014 inzake [VERTROUWELIJK] geen enkele periodieke review heeft verricht (zie bijlage). BK heeft naar aanleiding van de voorlopige bevindingen in haar managementreactie van 1 oktober 2018 en opnieuw in de zienswijzen gewezen op de diverse reviews naar [VERTROUWELIJK], de structuur waarvan [VERTROUWELIJK] deel uitmaakt. Anders dan BK veronderstelt, heeft DNB deze reviews uitdrukkelijk betrokken in haar definitieve bevindingenbrief.⁹ Waar het DNB om gaat, is dat de reviews na 2014 uitsluitend gericht waren op structuurniveau en dat sinds 2014 geen zelfstandig onderzoek is verricht naar de zelfstandige vennootschap [VERTROUWELIJK], terwijl BK [VERTROUWELIJK] als zelfstandige doelvennootschap heeft geaccepteerd. Zelfstandig (verscherpt) cliëntenonderzoek is ook vereist omdat aan deze specifieke doelvennootschap verhoogde witwasrisico's kleven (vastgoed, betrokken bij offshore entiteiten in een structuur die complex is en gevestigd op Isle of Man). Dat betekent dat BK niet kan volstaan met een periodieke review op structuurniveau, maar ook [VERTROUWELIJK] als doelvennootschap periodiek moet reviewen.

In haar zienswijzen wijst BK verder op de notulen van een compliance meeting van 28 maart 2018. Daarin staat dat BK ernaar streeft om de "to be liquidated files" in mei 2018 te herstellen en die herstelwerkzaamheden inzake [VERTROUWELIJK] (waarvan [VERTROUWELIJK] deel uitmaakt) op structuurniveau plaatsvonden. Waaruit het herstel in andere dossiers "in liquidatie" bestaat, is onbekend en blijkt niet uit de zienswijzen. Uit het overzicht FMP relaties 1 mei 2019 volgt dat op dit moment 25 cliënten de status "in liquidation" heeft.

DNB benadrukt dat BK wettelijk verplicht is om deugdelijk cliëntenonderzoek (waaronder voortdurende controle op de zakelijke relatie en diens transacties) te verrichten in de zin van artikel 27 Wtt 2018¹⁰, ook als een trustkantoor een cliënt als "inactief", "on hold" of "in liquidatie" heeft aangemerkt. Deze kwalificatie laat immers onverlet de mogelijkheid dat bijvoorbeeld een UBO wijzigt, de doelvennootschap en/of UBO negatief in het nieuws komt of een transactie plaatsvindt via de doelvennootschap die (mogelijk) ongebruikelijk is. Zonder periodieke review worden dergelijke omstandigheden niet (tijdig) beoordeeld en kunnen integriteitsrisico's onopgemerkt blijven. Dat geldt in het bijzonder voor doelvennootschappen met één of meerdere buitendirecteuren die alleen/zelfstandig bevoegd zijn. Zolang BK formeel en feitelijk geen afscheid heeft genomen van cliënten, blijft BK derhalve gehouden om een deugdelijk cliëntenonderzoek te verrichten.

⁹ Brief DNB van 29 november 2018, ad 6.3, p. 72.

¹⁰ Voorheen artikelen 13, 14 en 19 Rib.

3.3 Adequate transactiemonitoring

BK is op grond van artikel 27 Wtt 2018 (voorheen 13, tweede lid sub b Rib) verplicht een voortdurende controle op verrichte transacties uit te oefenen - ook wel transactiemonitoring genoemd - onder meer om (voorgenomen) "ongebruikelijke" transacties te detecteren, waarna deze onverwijld gemeld moeten worden bij de FIU op grond van artikel 16 Wwft.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Ter illustratie volgen hierna twee dossiers van BK waarin een opvallende waardestijging of waardedaling na een overdracht van activa heeft plaatsgevonden:

- [VERTROUWELIJK] heeft een optie tot koop van aandelen [VERTROUWELIJK] op haar balans staan voor EUR 2.500. Deze aandelen worden voordien gehouden door de heer [VERTROUWELIJK], destijds CEO van een afvalbedrijf in Estland dat [VERTROUWELIJK] enkele jaren eerder heeft gekocht. Op het moment dat [VERTROUWELIJK] de koopoptie uitoefent en de aandelen van de heer [VERTROUWELIJK] verkrijgt, verkoopt [VERTROUWELIJK] deze op dezelfde dag aan een houdstermaatschappij van de heer [VERTROUWELIJK] voor EUR 6.700.000. De winst die met deze transactie is behaald, komt toe aan [VERTROUWELIJK]. BK heeft niet onderzocht tegen welke voorwaarden [VERTROUWELIJK] de koopoptie indertijd heeft verkregen, hoe deze opvallende waardestijging is ontstaan en waarom [VERTROUWELIJK] alle winst verkrijgt (zie paragraaf 3.5 hierna en de bijlage).
- [VERTROUWELIJK] investeert in 2009 EUR 1.217.998,60 in een energieproject.¹¹ In 2011 wordt het project in twee transacties verkocht voor in totaal circa EUR 70.300.000. In 2017 verschijnt in de Spaanse media het bericht dat de UBO van deze doelvennootschap een mogelijk illegale commissie van EUR 4.350.000 zou hebben betaald aan lokale Spaanse politici voor het vergunnen van energieprojecten. Blijkens het dossier is dit voor BK geen aanleiding tot nader onderzoek naar deze transacties (zie paragraaf 3.6 hierna en de bijlage).

Deze voorbeelden laten zien dat BK een enge interpretatie hanteert van het begrip "ongebruikelijke transactie" en daarmee een hoge drempel legt om opvallende transacties met verhoogde integriteitsrisico's (nader) te onderzoeken en/of als ongebruikelijk te kwalificeren. In haar brief van 1 oktober 2018 stelt BK zich op het standpunt dat de Wwft één subjectieve indicator bevat die in alle door DNB gekwalificeerde ongebruikelijke transacties niet van toepassing zou zijn, omdat de betreffende cliënt (a) zonder aarzeling een verklaring heeft afgegeven die (b) op voorhand niet onwaarschijnlijk was. Daardoor zou van een meldingsplichtige ongebruikelijke transactie volgens BK geen sprake zijn. Voorbeelden van andere verklaringen van BK om een transactie niet nader te onderzoeken en/of als ongebruikelijk te kwalificeren: communicatie met de UBO verloopt via een tussenpersoon, een verdenking van een strafbaar feit staat nog niet vast, een strafrechtelijk vonnis heeft nog geen kracht van gewijsde (bijvoorbeeld inzake [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK], zoals in paragraaf 3.5 en 3.6 hierna en de bijlage is toegelicht). Blijkens de zienswijzen blijft BK van mening dat deze transacties niet ongebruikelijk zijn, omdat geen sprake is van een wettelijke indicator. Zoals in paragraaf 4.1.6 toegelicht, heeft de wetgever met het begrip "ongebruikelijke transactie" bewust een ruime interpretatie willen geven. Ook als een transactie mogelijk verband houdt met witwassen, rust op BK een meldplicht.¹²

Met het Instelling Specifieke Informatie Formulier (hierna: ISI) met peildatum 31 december 2018 heeft BK opgegeven dat in 2018 geen meldingen bij de FIU zijn

¹¹ Dit is de optelsom van het geïnvesteerd nominaal kapitaal van 150 entiteiten ter waarde van EUR 451.500, vermeerderd met de professional fees van EUR 350.000 en EUR 416.498,60.

¹² Artikel 4 Uitvoeringsbesluit, Stb 2008, nr. 305, p. 9. Zie ook: CBb 17 januari 2018, AR 2018/434.

gedaan. Sinds 1 januari 2019 heeft BK in mei 2019 en op 3 juni 2019 in totaal 11 transacties gemeld bij de FIU, zo blijkt uit de zienswijze (zie paragraaf 4.1.6) en de voortgangsrapportage van 4 juli 2019 (bijlage 4); deze transacties zijn uitgevoerd in voorgaande jaren en zijn gemeld naar aanleiding van het DNB onderzoek en de voorgenomen aanwijzing. Ook hieruit volgt dat BK, ondanks het hoge risicoprofiel van haar cliëntenportefeuille, bij transactiemonitoring een enge interpretatie hanteert om transacties als 'ongebruikelijk' te kwalificeren en deze eventueel te melden bij de FIU.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Volledigheidshalve wijst DNB erop dat de meldplicht overeenkomstig artikel 16 Wwft van overeenkomstige toepassing is indien (a) een cliëntenonderzoek niet leidt tot het beoogd resultaat en/of maatregelen en er tevens indicaties zijn dat de betreffende cliënt betrokken is bij witwassen en (b) BK een zakelijke relatie beëindigt omdat BK niet kan voldoen aan een (deugdelijk) cliëntenonderzoek (artikel 16, vierde lid Wwft). DNB is van oordeel dat in ieder geval het beëindigen van de dienstverlening aan [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK] daaronder vallen en ook de andere zakelijke relaties waarvan BK afscheid heeft genomen vanwege het risicoprofiel van de UBO's.

3.4 Naleving meldplicht incidenten aan DNB

DNB heeft vastgesteld dat BK sinds 2017 DNB één keer onverwijld heeft geïnformeerd over incidenten zoals artikel 20 Wtt 2018 vereist (voorheen artikel 11 Rib). Dat BK daartoe verplicht was, blijkt uit de dossiers inzake [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK] (zie paragraaf 3.5 en 3.6 hierna en de bijlage). Daarnaast heeft BK nagelaten om DNB te informeren over ten minste één ander incident. Uit het op 22 mei 2019 ontvangen overzicht van BK met de sinds mei 2018 beëindigde relaties blijkt dat BK afscheid heeft genomen van vier doelvennootschappen na een "US corruption charge" als "compliance incident". Uit eenvoudig google onderzoek blijkt dat in februari 2018 in de media is bericht dat de UBO van deze vier doelvennootschappen, de Spaanse eigenaar van een grote hotelketen, is gearresteerd wegens een fraudezaak die verband hield met de activiteit van één van deze doelvennootschappen. BK had DNB onverwijld over dit incident moeten informeren op grond van artikel 11 Rib (nu: artikel 20 Wtt 2018).

In de memorie van toelichting bij de Wtt 2018 wordt als voorbeeld van een incident genoemd een UBO die wordt verdacht van een strafbaar feit of in de pers van maatschappelijk onbetamelijk gedrag wordt beschuldigd. Als stelregel kan genomen worden dat bij twijfel of sprake is van een "incident" gemeld moet worden, aldus de wetgever.

3.5 [VERTROUWELIJK]

Cliëntacceptatie

Deze cliënt is als bestuurder actief in de gereguleerde afvalsector in Estland, de UBO is een voormalige PEP die deze structuur heeft opgezet om anoniem te blijven. Enkele maanden voor de cliëntacceptatie door BK werd in de media bekend dat tegen deze UBO een strafrechtelijk onderzoek was gestart in Estland wegens fraude met EU gelden. Ondanks het - vanwege de sector waarin [VERTROUWELIJK] actief is en gelet op de UBO - verhoogde witwasrisico heeft BK blijkens het dossier onvoldoende (verscherpt) cliëntenonderzoek uitgevoerd bij acceptatie van de cliënt in 2012.

Aandelentransactie

Tot het vermogen van [VERTROUWELIJK] behoren financiële activa bestaande uit een koopoptie op aandelen in onderneming [VERTROUWELIJK] uit Estland (actief in sector afval). Deze aandelenkoopoptie is op de balans van [VERTROUWELIJK] gewaardeerd

tegen historische kosten in 2013 zijnde EUR 1.250 en vanaf 2014 gewaardeerd op EUR 2.500.

Datum

09 juli 2019

Uit het cliëntendossier blijkt niet dat BK bij cliëntacceptatie heeft vastgesteld op welke wijze en tegen welke voorwaarden de UBO de aandelenoptie [VERTROUWELIJK] heeft verkregen, die deze heeft overgedragen aan [VERTROUWELIJK] op 28 oktober 2013. Het cliëntendossier bevat een waarderingsrapport van [VERTROUWELIJK] van 4 juni 2013 waarin de marktwaarde van 100% van de aandelen [VERTROUWELIJK] per 31 december 2012 is geschat tussen EUR 0 en 1.800.000 met een gemiddelde van EUR 900.00.00. Nader onderzoek door BK naar de reden waarom [VERTROUWELIJK] de aandelen voor EUR 2.500 op de balans heeft staan, heeft blijkens het dossier niet plaatsgevonden.

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Drie jaar na cliëntacceptatie stelt de compliance officer kritische vragen aan de accountmanager over de herkomst van het vermogen van de UBO en de UBO zelf. Deze vragen zijn niet beantwoord.

Op 14 januari 2016 wordt de aandelenoptie door [VERTROUWELIJK] uitgeoefend (ad EUR 2.500) en dezelfde dag verkoopt [VERTROUWELIJK] de aandelen voor een bedrag van EUR 6.700.000 aan een andere partij (een waardestijging van 2680%). De gehele winst van de aandelentransactie komt toe aan [VERTROUWELIJK].

DNB is van oordeel dat BK onvoldoende (verscherpt) onderzoek heeft verricht naar deze aandelentransactie, vanwege structuur, betrokken partijen en opvallende waardestijging. Gelet daarop en de hiernavolgende gebeurtenissen is DNB eveneens van oordeel dat de aandelentransactie van 14 januari 2016 mogelijk verband houdt met witwassen:

- Op 22 mei 2017 verschijnt een artikel in de media van Estland over de UBO van [VERTROUWELIJK] die is veroordeeld tot een gevangenisstraf wegens fraude met gelden van de [VERTROUWELIJK] en de [VERTROUWELIJK].
- Op 19 september 2017 stelt de Belastingdienst schriftelijke vragen aan [VERTROUWELIJK] over de aandelentransactie.
- Op 27 september 2017 verschijnt een krantenbericht over veroordeling van de heer [VERTROUWELIJK] in 2012 (de heer [VERTROUWELIJK] was bij de aandelentransactie [VERTROUWELIJK] betrokken, zowel als verkoper als koper van de aandelen).

Dit betekent dat BK de aandelentransactie uiterlijk op 27 september 2017 als ongebruikelijk had moeten kwalificeren en onverwijld had moeten melden bij de FIU.

Leningen/betalingen door [VERTROUWELIJK]

Nadat [VERTROUWELIJK] het bedrag ad EUR 6.700.000 op 14 januari 2016 heeft ontvangen vanwege de aandelenverkoop, vinden er twee type overboekingen plaats: dividendbetalingen aan de aandeelhouder van [VERTROUWELIJK] en leningen aan entiteiten en aan natuurlijke personen (waaronder de heer [VERTROUWELIJK], PEP en [VERTROUWELIJK] op het gebied van elektronisch afval in Estland).

DNB is van oordeel dat BK had moeten vaststellen dat deze leningen en betalingen een verhoogd risico op witwassen met zich brengen op basis van de volgende factoren:

- De bedragen worden in delen overgemaakt.
- Van de leningen zijn geen documenten in het cliëntendossier aanwezig.
- In het geval van de heer [VERTROUWELIJK] is sprake van betaling aan een PEP ten behoeve van privé vastgoed.

- De heer [VERTROUWELIJK] is [VERTROUWELIJK] in Estland gespecialiseerd in het inzamelen en recyclen van elektronisch afval. Afval geldt internationaal als een sector met verhoogde risico's op witwassen.
- De UBO van [VERTROUWELIJK] werkt eveneens voor [VERTROUWELIJK].
- Kritische berichtgeving in een Estlandse krant over de leningen door [VERTROUWELIJK] aan de heer [VERTROUWELIJK] voor diens privé appartement in Estland.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

DNB is van oordeel dat BK onvoldoende (verscherpt) onderzoek heeft verricht naar deze betalingen/leningen. Daarbij had BK onvoldoende kennis van de bestemming van de middelen van de doelvennootschap. Daarnaast is DNB van oordeel dat deze transacties mogelijk verband houden met witwassen en daarom ongebruikelijk zijn in de zin van artikel 16 Wwft en onverwijld had moeten melden bij de FIU. BK heeft deze transacties uiteindelijk op 10 mei 2019 bij de FIU gemeld.

Exit-procedure

Inmiddels heeft BK de dienstverlening aan [VERTROUWELIJK] beëindigd. Met inachtneming van de ingebrachte zienswijzen, volgt hierna een overzicht van de feiten over de exit-procedure inzake [VERTROUWELIJK]:

1 september 2017: Periodieke review, waarbij BK op basis van google-check heeft vastgesteld dat de UBO in mei 2017 is veroordeeld tot een gevangenisstraf in een fraudezaak met EU subsidies. Overigens was BK ten tijde van de cliëntacceptatie in 2012 reeds bekend met de strafrechtelijke vervolging van de UBO, die is geaccepteerd onder de voorwaarde dat de advocaat van de UBO BK op de hoogte zou houden van relevante ontwikkelingen.

Advies van compliance officer bij de periodiek review in september 2017 is om de cliëntrelatie te beëindigen vanwege de integriteitsrisico's van de UBO:

"In general, I strongly advise, considering the integrity risks around the UBO, to cease further service-providing to this client.

After discussing the matter with all related parties, BK has decided to terminate its services to [VERTROUWELIJK].

(...)

Action required: consider, among others, the following objective risks:

1. *UBO is previous PF P.*
2. *Waste Management as industry (risico-analysis BK/MVO beleid 2017 based on "Gedragcode Holland Quaestor").*
3. *Conflict of interest UBO.*
4. *Criminal prosecution of UBO (alleged fraude EU-funds / state of limitations)*
5. *Conflict of interest Mr. [VERTROUWELIJK] as both criminal defence lawyer of the UBO and as per 10-3-2016 mandated to give the object-company instructions on behalf of the UBO.*
6. *Nominee agreement to hide identity UBO.*
7. *Sole representation by UBO on [VERTROUWELIJK] Bank account.*
8. *"Reserves to the company due to previous transaction with nominee agreement and sale to private equity in 2015".*

5 september 2017: Overleg met BK bestuurder [VERTROUWELIJK], de accountmanager en de compliance officer. Vanwege het achterwege blijven van informatie over de veroordeling, de veroordeling zelf en de "bad press" besluit BK om

afscheid te nemen van deze cliënt met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden.

7 september 2017: BK bevestigt aan de cliënt per brief (ondertekend door de heer [VERTROUWELIJK]) dat BK heeft besloten om de overeenkomst te beëindigen met een opzegtermijn van drie maanden.

19 september 2017: De Nederlandse Belastingdienst stelt aan BK vragen naar aanleiding van een informatieverzoek van Estse belastingdienst over bepaalde transacties in de periode 2013-2016 inzake [VERTROUWELIJK]

6 november 2017: Memo van bestuurder [VERTROUWELIJK], waarin hij voorstelt om de zakelijke relatie met de cliënt voort te zetten op basis van de volgende argumenten:

- * *"if BK resigns this does not mitigate the risk of any bad press in the future",*
- * *"No indications are found that any illegal actions have taken place nor has the transaction been (tax) aggressive",*
- * *"BK may be sensitive to the fact that bad press should not immediately lead to exiting the client given the circumstances of BK its own bad press and how clients and relations responded towards BK" en*
- * *"BK could take the position to await the final verdict of the appeal of the client on the verdict on first instance".*

8 november 2017: De compliance officer en de accountmanager nemen kennis van het memo en adviseren om aanvullende maatregelen te nemen. Op basis daarvan stemt het bestuur in met de voorzetting van de dienstverlening, zodat BK de reactie op het informatieverzoek van de Belastingdienst kon begeleiden. Als voorwaarde is gesteld dat de advocaat van de UBO BK op de hoogte houdt van de relevante ontwikkelingen en alle transacties nauwkeurig worden onderzocht.

30 november 2017: De heer [VERTROUWELIJK] vliegt naar Estland voor overleg met de UBO en zijn advocaat over het informatieverzoek van de Belastingdienst en de veroordeling.

19 januari 2018: E-mail van de heer [VERTROUWELIJK] aan de advocaat van de UBO, waarin de heer [VERTROUWELIJK] bericht dat de UBO niet in het risicoprofiel van BK past en dat BK de relatie wil beëindigen. De heer [VERTROUWELIJK] vraagt de advocaat om een concreet voorstel en biedt aan om in de tussentijd de trustdienstverlening voort te zetten.

13 december 2018: BK beëindigt de zakelijke relatie en trustdienstverlening.

Reactie DNB ten aanzien van de exit-procedure

DNB constateert dat er een relatief lange periode verstrijkt tussen het moment waarop BK (voor het eerst) besluit de relatie en trustdienstverlening te beëindigen en het moment waarop dat besluit daadwerkelijk geëffectueerd is. DNB is op basis van de feiten van oordeel dat het bestuur van BK een onbeheerste exit-procedure heeft uitgevoerd. Niet alleen vanwege de besluitvorming, die niet deugdelijk is onderbouwd en niet consistent is geweest, maar ook omdat deze exit-procedure anderhalf jaar heeft geduurd zonder passende risico mitigerende maatregelen te nemen. Dit wordt hierna toegelicht. Bovendien heeft BK de ongebruikelijke transacties ten aanzien van [VERTROUWELIJK] pas op 10 mei 2019 bij de FIU gemeld.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

BK heeft op 5 september 2017 besloten om afscheid te nemen van deze cliënt en haar UBO met een opzegtermijn van drie maanden, waarvan de heer [VERTROUWELIJK] de cliënt per brief van 7 september 2017 in kennis stelt. Uit de trustdienstovereenkomst volgt dat een opzegtermijn de termijn is die zowel BK als [VERTROUWELIJK] in acht neemt om de trustdienstverlening feitelijk te beëindigen.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Op het moment dat BK besluit om afscheid te nemen van deze cliënt en haar UBO, ziet het bestuur van BK geen aanleiding tot (verscherpte) controle op de transacties die mogelijk verband houden met witwassen. In plaats daarvan schrijft de heer [VERTROUWELIJK] een memo d.d. 6 november 2017 aan de heer [VERTROUWELIJK] en de compliance officer met als voorstel de relatie van deze cliënt voort te zetten .

Het voorstel tot voortzetting van de relatie en trustdienstverlening berust niet op een analyse van de integriteitsrisico's van de cliënt en haar UBO, maar houdt alleen verband met het belang van BK (invloed van "bad press" op BK zelf, behoud goede relatie, BK blijft betrokken bij de reactie op het informatieverzoek van de Belastingdienst). BK neemt als risico mitigerende maatregel dat de advocaat van de UBO BK op de hoogte houdt van de ontwikkelingen in de hoger beroepsprocedure. Deze afspraak heeft BK al gemaakt tijdens de cliëntacceptatie en is daarom geen aanvullende risico mitigerende maatregel. Bovendien heeft de advocaat deze afspraak geschonden (de veroordeling vernam BK zelf uit de media) en heeft de compliance officer vastgesteld dat deze advocaat zich schuldig maakt aan belangenverstrengeling. Het cliëntendossier bevat geen informatie over de nakoming van de voorwaarden die aan de voortgezette relatie zijn gesteld.

Nog voor de uitkomst van de hoger beroepsprocedure bericht de heer [VERTROUWELIJK] in januari 2018 dat BK toch afscheid wil nemen van deze cliënt en haar UBO, waarna de trustdienstverlening uiteindelijk pas op 13 december 2018 wordt beëindigd.

3.6 [VERTROUWELIJK]

Doelvennootschap [VERTROUWELIJK] is opgezet voor het (zonne-)energie project [VERTROUWELIJK]. De beide UBO's van deze doelvennootschap hebben ook een belang in een andere gelieerde entiteit die actief is in de windenergiesector ([VERTROUWELIJK]). Eén UBO verkoopt vervolgens zijn 45% belang in [VERTROUWELIJK] tegen een opvallend hoog bedrag aan de andere UBO. Deze brengt het 45% belang vervolgens onder in [VERTROUWELIJK]. waardoor [VERTROUWELIJK] eigenaar wordt van [VERTROUWELIJK]. Enkele jaren later wordt [VERTROUWELIJK] opvallend laag gewaardeerd (van EUR 17 miljoen in 2011 naar EUR 1,5 miljoen in 2017).

Aan dit dossier zijn verhoogde witwasrisico's verbonden: de structuur is complex met meerdere lagen, de feeder is gevestigd in een offshore jurisdictie ([VERTROUWELIJK] uit Monaco) en er zijn aandelen aan toonder uit gegeven. Daarbij is [VERTROUWELIJK] actief in de gereguleerde (energie)sector met verhoogde integriteitsrisico's en is in de krant een artikel verschenen over een grootschalig corruptieschandaal in windenergie waarbij één van de UBO's van [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK] betrokken zou zijn.

Onderzoek herkomst vermogen

DNB heeft geconstateerd dat BK de herkomst van het vermogen van deze doelvennootschap en van één van de UBO's in het geheel niet heeft vastgesteld. De omschrijving van de herkomst van het vermogen van de andere UBO is beperkt tot

diens activiteiten in loondienst bij [VERTROUWELIJK]. Onduidelijk is of diens inkomsten uit deze werkzaamheden volstaan voor de financiering van grootschalige energieprojecten (zoals project [VERTROUWELIJK] en project [VERTROUWELIJK]) via de doelvennootschap [VERTROUWELIJK]. Hiernaar heeft BK in ieder geval geen onderzoek verricht. DNB stelt vast dat BK onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar de herkomst van het vermogen van de doelvennootschap en de twee UBO's hetgeen vereist is in artikel 27, tweede lid sub d en e Wtt 2018 (voorheen artikel 19, eerste lid sub a Rib).

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Onderzoek naar verkoop van het project [VERTROUWELIJK]

DNB heeft tevens vastgesteld dat informatie over de investeringskosten en de wijze van financiering van dit project ontbreekt in het dossier. Bij e-mail van 2 juli 2018 heeft BK desgevraagd bericht dat de verkoop feitelijk bestond uit twee transacties: de verkoop van de "photovoltaic installations" ter waarde van EUR 17.500.000,- en de verkoop van "SPA of 150 photovoltaic installations" ter waarde van EUR 52.800.000 (in totaal EUR 70.300.000) en dat de investeringskosten in totaal EUR 1.217.998,60 bedroegen.¹³

Onderzoek naar deze opmerkelijke waardeestijging van EUR 1.217.998,60 naar EUR 70.300.000 (circa 5.800%) in de periode tussen 2009 en 2011 heeft BK niet verricht. Ook niet toen één van de UBO's en [VERTROUWELIJK] in 2017 in de Spaanse media in verband zijn gebracht met een grootschalig corruptieschandaal in windenergie (zie hierna). Daarnaast was dit onderzoek te beperkt omdat BK de integriteitsrisico's van één van de twee transacties - de verkoop van de exploitatierechten van [VERTROUWELIJK] (de gelieerde onderneming) -, buiten beschouwing heeft gelaten. DNB is dan ook van oordeel dat BK onvoldoende (verscherpt) onderzoek verricht naar deze verkoop, hetgeen in strijd is met artikelen 27 en 33 Wtt 2018 (voorheen artikel 13 en 14 Rib).

Aankoop project [VERTROUWELIJK]

Direct na de verkoop van project [VERTROUWELIJK] in 2011 koopt één van de twee UBO's alle aandelen in [VERTROUWELIJK] van de andere UBO voor een bedrag van EUR 17 miljoen en brengt deze onder in [VERTROUWELIJK] waardoor de overnemende UBO 100% aandeelhouder is van [VERTROUWELIJK]. Uit een verklaring van de CFO van [VERTROUWELIJK] in 2017 blijkt dat de waarde van de aandelen die de UBO bezit via [VERTROUWELIJK] is gedaald van EUR 17 miljoen in 2011 naar EUR 1.500.000 in 2017. Het onderzoek door BK is beperkt gebleven tot enkele openbare bronnen (Wikipedia, summary of events, Financial overview, audit for the 2016 financial year), die echter geen verklaring geven voor de opvallende waardedaling of inzicht geven in de integriteitsrisico's.

Bad press en reactie BK

Op 29 april 2017 verschijnt een artikel in de Spaanse online krant "El Confidencial" over een grootschalig corruptieschandaal in windenergie waarbij de UBO van [VERTROUWELIJK] is genoemd. De UBO dan wel [VERTROUWELIJK] zou EUR 4.300.000,- betaald hebben aan lokale Spaanse politici voor het vergunnen van energieprojecten. BK maakt hiervan melding in haar eigen incidentenregister op 24 juli 2017 en vraagt een reactie op via haar feeder die BK op 4 augustus 2017 ontvangt: "Received feedback from client in the press statement from the client and their position as well as publications to that end in the media. They basically informed that this was "the status" as is and no wrong doing of client is factual or true."

¹³ Dit is de optelsom van het geïnvesteerd nominaal kapitaal van 150 entiteiten ter waarde van EUR 451.500, vermeerderd met de professional fees van EUR 350.000 en EUR 416.498,60.

In het incidentenregister staat verder: *"Keep an eye on the news publications and move forward with a correct liquidation and end of structure"*. De "on hold" status wordt later teruggedraaid vanwege de geplande liquidatie van de structuur.¹⁴

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Het dossier bevat geen informatie over een onderzoek of de betalingen door de UBO zijn gedaan vanaf rekeningen van [VERTROUWELIJK] of andere aan [VERTROUWELIJK] gelieerde ondernemingen. Desgevraagd heeft [VERTROUWELIJK] in het gesprek met DNB op 20 juni 2018 bevestigd dat BK geen transactieoverzichten van [VERTROUWELIJK] en gerelateerde ondernemingen heeft opgevraagd voor nader onderzoek.

Ongebruikelijke transacties

DNB is van oordeel dat de verkoop van het project [VERTROUWELIJK] en de aankoop van het project [VERTROUWELIJK] mogelijk verband houden met witwassen vanwege de opvallende waardestijging respectievelijk waardedaling van de aandelen en de openbare berichtgeving over mogelijke corruptie door de UBO in combinatie met de overige risico verhogende factoren (energiesector, complexe structuur) en daarom ongebruikelijke transacties zijn in de zin van artikel 16 Wwft. De transactie van EUR 52.800.000 (onderdeel verkoop [VERTROUWELIJK]) heeft BK blijkens de zienswijze (nog) niet als een ongebruikelijke transactie aangemerkt en bij de FIU gemeld.¹⁵ In de managementreactie van 1 oktober 2018 stelt BK zich op het standpunt dat deze transactie niet voor [VERTROUWELIJK] was, maar voor rekening van [VERTROUWELIJK] (een gelieerde onderneming). BK had evenwel kennis van deze ongebruikelijke transactie die is verricht in het kader van de dienstverlening aan [VERTROUWELIJK] waaraan [VERTROUWELIJK] is gelieerd. Onder deze omstandigheden rust ook op BK een meldplicht ten aanzien van deze transactie in de zin van artikel 16 Wwft. In de Algemene Leidraad van het Ministerie van Financiën staat:

"Een ongebruikelijke transactie van de cliënt, of van een derde ten behoeve van de cliënt, moet worden gemeld indien een instelling daarvan heeft kennisgenomen ten behoeve van haar dienstverlening aan die cliënt. Eerder bestond onduidelijkheid over de vraag of die meldplicht alleen bestond in geval de als ongebruikelijk aan te merken transactie rechtstreeks verband hield met de dienst die beroeps- of bedrijfsmatig werd verleend. Dat is echter niet het geval en inmiddels is dit in de WWFT duidelijker geformuleerd. Een direct of causaal verband tussen de ongebruikelijke transactie en de werkzaamheden van de instelling is geen vereiste; ook een passieve betrokkenheid van de instelling (doordat zij wetenschap heeft van de transactie) activeert de wettelijke meldingsplicht."¹⁶

¹⁴ Uit het cliëntendossier of het incidentenregister blijkt niet op welke datum de "on hold" status wordt teruggedraaid.

¹⁵ De overige transacties heeft BK op 10 mei 2019 bij de FIU gemeld.

¹⁶ Algemene leidraad Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT) en Sanctiewet (SW) van het ministerie van Financiën, versie januari 2014.

4. Zienswijzen BK

BK heeft op 14 mei 2019 separate zienswijzen ingediend tegen drie voorgenomen besluiten¹⁷ waarop DNB in deze paragraaf zoveel mogelijk zal ingaan. De zienswijzen die betrekking hebben op de onderzoeksbevindingen zijn verwerkt in paragraaf 3 hiervoor en de zienswijzen inzake specifieke onderdelen van de besluitvorming betreft DNB in paragraaf 6 hierna.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

4.1 Zienswijzen ten aanzien van de voorgenomen aanwijzing

4.1.1 Reikwijdte aanwijzing¹⁸

Exclusive Company Management B.V. [VERTROUWELIJK]

BK stelt allereerst dat de voorgenomen aanwijzing van DNB ten onterechte (ook) is gericht aan Exclusive Company Management B.V. (hierna: ECM) [VERTROUWELIJK]. BK voert daarbij aan dat DNB geen onderzoek heeft verricht bij voormelde entiteiten en aldaar geen overtreding is vastgesteld.

Reactie DNB

BK heeft een zogenaamde groepsvergunning voor het verlenen van trustdiensten die geldt voor alle vier de groepsentiteiten, waaronder ECM [VERTROUWELIJK]. De vier BK entiteiten hebben een gezamenlijk bestuur, audit- en compliance functie. BK heeft ook voor alle entiteiten een gemeenschappelijke SIRA, beleid, procedures en maatregelen vastgesteld. Toepassing hiervan vindt zijn neerslag in de cliëntendossiers van en transactiemonitoring door alle vier BK entiteiten.

Het DNB onderzoek was gericht op alle entiteiten van de BK groep, waaronder ECM [VERTROUWELIJK].¹⁹ DNB heeft bij wijze van steekproef zeven cliëntendossiers geselecteerd en onderzocht, die naar het oordeel van DNB een representatief beeld geven van de wijze waarop alle BK groepsentiteiten cliëntonderzoek verrich(t)ten. De wet noch rechtspraak staat in de weg aan een willekeurige steekproef gericht op bepaalde cliëntendossiers.²⁰

Op basis van het laatste twee ISI-formulieren en de actuele stand van zaken stelt DNB vast dat [VERTROUWELIJK] in ieder geval sinds 31 december 2018 geen cliënten meer heeft en op dit moment geen trustdiensten verleent. Gelet daarop zijn de in deze brief opgenomen drie besluiten met herstelmaatregelen, uitsluitend gericht tot de overige drie BK entiteiten.

Grondslag artikel Wwft ontbreekt

Verder stelt BK zich op het standpunt dat artikel 47 Wtt 2018 als de grondslag van de voorgenomen aanwijzing niet (ook) kan zien op een gedragslijn die strekt tot naleving van de meldplicht op grond van artikel 16 Wwft.

¹⁷ BK heeft deze zienswijzen beschreven in twee documenten: het eerste document (met 14 bijlagen) gaat in op de voorgenomen aanwijzing; het tweede document (met 2 bijlagen) betreft het voorgenomen besluit tot benoeming van een curator en het bijbehorende voorgenomen kostenbesluit.

¹⁸ Zie paragraaf 3 en 4 van de zienswijzen van 14 mei 2019.

¹⁹ Brief DNB van 29 november 2018, p. 1.

²⁰ Rechtbank Rotterdam (voorlopige voorzieningenrechter) 30 juni 2009, AWB 09-1497 en 1498 12 januari 2012. AWB 11/4975.

Reactie DNB

Zoals hierna in paragraaf 4.1.6 wordt toegelicht, strekt de definitieve aanwijzing niet tot beëindiging van de overtreding van artikel 16 Wwft.

4.1.2 Algemene beeldvorming²¹

Onjuiste indruk van DNB algemeen

Volgens BK geeft het voornemen tot aanwijzing de indruk dat zij nalatig zou zijn in de naleving van de Wtt 2018 (dan wel de meldplicht ingevolgde de Wwft) en dat BK ten principale niet aan de wet- en regelgeving zou willen voldoen. Deze beeldvorming is volgens BK onjuist. Verder hebben de uitkomst van verschillende onderzoeken door diverse instanties (zoals [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK]) niet tot de conclusie geleid dat BK wet- en regelgeving heeft geschonden.

Reactie DNB

In het voornemen tot aanwijzing zijn overtredingen van de Wtt 2018 opgenomen die DNB heeft vastgesteld bij BK. Dat onderzoeken door andere organisaties en bedrijven een ander beeld geven, doet daar niet aan af. BK wijst op een aantal onderzoeken, waarop DNB hierna zal ingaan.

[VERTROUWELIJK]

Onjuiste indruk DNB en goede contact MinFin/ontheffing sancties Oekraïne

Het Ministerie van Financiën (hierna: MinFin) heeft op 2 juli 2014 op grond van artikel 4 Verordening (08/2014) aan BK Corporate International B.V. toestemming verleend om de dienstverlening te beëindigen aan vennootschappen die op de in deze Verordening opgenomen Sanctielijst staan en de daaruit voortvloeiende transacties van bevroren bankrekeningen te mogen laten verrichten. Daarbij was relevant dat de dienstverlening werd voorgezet door [VERTROUWELIJK]. (ook onderdeel van BK). BK wijst op het goede contact met MinFin en het feit dat MinFin jaarlijks dergelijke ontheffingen verleent.

Reactie DNB

DNB heeft kennis genomen van het feit dat MinFin in 2014 ontheffing heeft verleend om bepaalde transacties te mogen verrichten. MinFin heeft deze toestemming verleend omdat - kort gezegd - met de gelijktijdige overname van de dienstverlening door [VERTROUWELIJK] is gewaarborgd dat de wijziging en transacties er niet toe strekken dat (uiteindelijk) het gebruik van vermogensbestanddelen door personen, lichamen of entiteiten die op de Sanctielijst staan mogelijk wordt gemaakt. Deze ontheffing heeft geen betrekking op de wijze waarop BK haar cliëntenonderzoek of transactiemonitoring in de zin van de Wtt/Rib (thans Wtt 2018) uitvoert.

Onjuiste indruk DNB en rapport [VERTROUWELIJK]

BK wijst op het visitatierapport van de [VERTROUWELIJK]²² (hierna: [VERTROUWELIJK]) van februari 2018, waardoor BK een keurmerk heeft gekregen van de branche organisatie [VERTROUWELIJK].

Reactie DNB

Het [VERTROUWELIJK] onderzoek vond plaats vanaf juni 2017 tot en met januari 2018 en was gericht op de bedrijfsvoering: maatschappij (cultuur, onafhankelijkheid en duurzaamheid), cliënten (betrouwbaarheid, deskundigheid en professionaliteit) en

²¹ Paragraaf 5 van de zienswijzen van 14 mei 2019.

²² Bijlage 4 van de zienswijzen.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

wetgeving (interne organisatie, systemen en procedures). [VERTROUWELIJK] heeft geen specifiek onderzoek verricht naar de daadwerkelijke toepassing van dat beleid en procedures in concrete cliëntendossiers zoals DNB wel heeft gedaan.

Datum

09 juli 2019

Onjuiste indruk DNB en rapport [VERTROUWELIJK]

BK wijst ook op het rapport van [VERTROUWELIJK] van 18 oktober 2017 naar aanleiding van een forensisch onderzoek door [VERTROUWELIJK]. Uit dit onderzoek is volgens BK, kort samengevat, af te leiden dat - in tegenstelling tot de conclusie van DNB - door BK geen wet- en regelgeving zou zijn overtreden.

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Reactie DNB

Het rapport van het door [VERTROUWELIJK] uitgevoerde forensisch onderzoek bestaat blijkens bijlage 5 bij de schriftelijke zienswijze uit een overzicht van de feiten ten aanzien van twee cliëntendossiers tussen 1 januari 2013 tot en met 10 mei 2017 die negatief in het nieuws zijn gekomen.²³ Daarentegen bevat het rapport geen oordeel of conclusie over de naleving van de relevante wetgeving. In het rapport staat immers dat de *"gebruikers zichzelf een oordeel moeten vormen (...) en daaruit hun eigen conclusies moeten trekken"*.²⁴ Anders dan BK stelt, valt uit het [VERTROUWELIJK] rapport van 18 oktober 2017 niet af te leiden dat BK geen wet- en regelgeving heeft overtreden. Voor zover [VERTROUWELIJK] die conclusie overigens wel zou trekken, laat dit onverlet dat DNB op basis van haar onderzoek tot een ander oordeel kan komen.

4.1.3 Geen normschending²⁵

BK stelt zich op het standpunt dat *"geen sprake [is] van enige normschending"*. Daarbij verwijst BK naar haar *"uitvoerige en gedocumenteerde reactie (...) van ruim 100 pagina's"* op de voorlopige bevindingen van DNB, die niet zou zijn betrokken in de definitieve bevindingenbrief van DNB d.d. 29 november 2018.

Reactie DNB

Zoals in paragraaf 2.3 en 3.2 opgemerkt, heeft DNB de omvangrijke reactie van BK beoordeeld en uitdrukkelijk betrokken in de definitieve bevindingenbrief (waaronder de verklaring van de compliance officer²⁶). Uiteraard heeft DNB niet alle 100 pagina's van de reactie letterlijk aangehaald in haar brief van 29 november 2018, maar DNB heeft daarin op de principiële punten van BK gereageerd en (nieuwe) feitelijke informatie betrokken. In reactie op BK's algemene verwijzing naar de brief van 1 oktober 2018 in de zienswijzen, verwijst DNB naar haar brief van 29 november 2018 (die als bijlage aan deze brief is gehecht) en in het bijzonder deel 3 daarvan.

DNB blijft van mening dat zij zorgvuldig onderzoek heeft verricht, waarbij BK in de gelegenheid is gesteld om te reageren op de gespreksverslagen en de voorlopige bevindingen, en dat zij de reactie van BK op de voorlopige bevindingen voldoende heeft beoordeeld en betrokken bij het opstellen van de definitieve bevindingen. Zoals in paragraaf 5 hierna wordt toegelicht, blijkt uit dit onderzoek dat sprake is van ernstige overtredingen van de Wtt 2018.

4.1.4 Plan van aanpak²⁷

BK heeft een plan van aanpak vastgesteld op 14 mei 2019, dat BK tijdens de mondelinge zienswijze (als bijlage 12 bij de schriftelijke zienswijze) heeft verstrekt

²³ Dit zijn het [VERTROUWELIJK]-dossier en [VERTROUWELIJK]-dossier, zie paragrafen 2.1 en 2.3.

²⁴ Bijlage 5 van de zienswijzen, paragraaf 7.1, pagina 86.

²⁵ Paragraaf 6 van de zienswijzen van 14 mei 2019.

²⁶ Zie deel 3 van de definitieve bevindingenbrief van 29 november 2018.

²⁷ Paragraaf 7 van de zienswijzen van 14 mei 2019.

aan DNB. Doelstelling van het plan van aanpak is om te waarborgen dat alle BK entiteiten aantoonbaar de toepasselijke wetgeving naleven, in het bijzonder de Wtt 2018, de Wwft en de Sw. BK streeft naar een structurele verlaging van haar risicoprofiel, een adequate invulling van de poortwachtersfunctie en een verbetering van de relatie met DNB, zo staat in het plan van aanpak. Dit plan bevat een planning voor revisie van alle cliëntendossiers (medio december 2019 afgerond), FIU meldingen van de 10 ongebruikelijke transacties (reeds verricht) en een transactie onderzoek van doelvennootschappen met een hoog risicoprofiel waarbij ongebruikelijke transacties zo nodig alsnog worden gemeld bij de FIU (uiterlijk eind augustus 2019 afgerond). Het plan beschrijft de projectinrichting met een projectgroep (bestaande uit het bestuur van BK en de head of compliance, met [VERTROUWELIJK] als voorzitter) en projectondersteuning (door compliance, legal en accountmanagement). Als extern adviseurs zijn betrokken [VERTROUWELIJK] (juridisch advies), [VERTROUWELIJK] (advies interne organisatie en SIRA) en [VERTROUWELIJK] (onafhankelijke toetsing van (de resultaten van) het plan van aanpak).

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Uit de voortgangsrapportage van 4 juli 2019 volgt dat BK van start is gegaan met de herstelacties, die conform het plan van aanpak worden uitgevoerd.

Reactie DNB

DNB waardeert het feit dat BK de noodzaak van herstelmaatregelen inziet en daartoe een plan met herstelmaatregelen heeft opgesteld. Zoals hiervoor toegelicht, heeft DNB vastgesteld dat het cliënten- en transactieonderzoek van BK beperkt is en onvoldoende diepgang heeft. Zo beoordeelt BK transacties tussen doelvennootschappen met een private afgescheiden structuur en hun gelieerde operationele entiteit(en) niet als intercompany transacties waardoor (mogelijke) met deze transacties verband houdende witwasrisico's niet onderkend worden. Daarbij komt dat de compliance officer geen zicht heeft op individuele (historische) transacties omdat de accountmanager deze controleert en de compliance officer hierbij niet standaard betreft. Bovendien hanteert BK een enge interpretatie van het begrip "ongebruikelijke transacties" en legt BK daarmee een hoge drempel om transacties als ongebruikelijk te kwalificeren (zoals toegelicht in paragraaf 3.3) en afscheid te nemen van een zakelijke relatie (zie bijvoorbeeld de exit-procedure inzake [VERTROUWELIJK] beschreven in paragraaf 3.5).

Het plan van aanpak bevat een concrete planning van de voorgenomen revisie van alle cliëntendossiers en het uit te voeren transactie onderzoek. De concrete invulling van het cliënten- en transactieonderzoek ter uitvoering van het plan van aanpak en de eventuele gevolgen daarvan zijn echter niet toegelicht, ook de zienswijzen gaan hier niet op in. BK laat in het midden of en - zo ja - hoe zij een integrale beoordeling gaat maken van de private afgescheiden structuren (doelvennootschap en gelieerde operationele vennootschap) en hun (historische) transacties. Daarnaast bevestigen de zienswijzen dat BK vasthoudt aan haar enge interpretatie van het begrip "ongebruikelijke transactie" en de bijbehorende meldplicht bij de FIU. Het plan van aanpak en de toelichting daarop in de zienswijze bieden geen inzicht op welke wijze BK zal waarborgen dat een integrale beoordeling zal plaatsvinden. Ook is niet duidelijk of en zo ja hoe BK haar enge interpretatie om transacties als ongebruikelijk te kwalificeren aanpast.

De externe adviseurs van BK zullen bij de uitvoering van hun opdracht uitgaan van het plan van aanpak, waarbij de visie van hun opdrachtgever en projectleider ([VERTROUWELIJK]) leidend zal zijn. [VERTROUWELIJK] zal BK adviseren bij juridische kwesties en naleving op toezichtthema's, [VERTROUWELIJK] zal BK

adviseren bij versterken interne organisatie en de SIRA en [VERTROUWELIJK] zal een audit uitvoeren. Dat betekent dat de revisie van de cliëntendossiers en het transactie onderzoek wordt uitgevoerd door BK zelf onder leiding van de projectgroep.

Datum

09 juli 2019

Uit de voortgangsrapportage van 4 juli 2019 volgt dat BK van start is gegaan met de herstelacties. Het format Client Review Memorandum (bijlage 6 bij de voortgangsrapportage) is een uitgebreide checklist, maar onduidelijk is of de revisie van alle cliëntendossiers en de (her)beoordelingen van transacties integraal (dus met voldoende diepgang) zijn of zullen worden uitgevoerd. Uit het Client Review Memorandum blijkt bijvoorbeeld niet dat BK bij doelvennootschappen met een private afgescheiden structuur de operationele entiteit met dezelfde UBO betreft.

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

BK streeft naar een structurele verlaging van het risicoprofiel, waartoe BK een Risk Appetite Statement heeft vastgesteld (bijlage 2 voortgangsrapportage). Hierin staat onder meer dat 85% van alle cliënten een "medium degree of risk heeft" (zie Key element Products & Services). Dat wil BK bereiken door af te zien van bepaalde type trustdienstverlening met verhoogde integriteitsrisico's (zoals doorstroom dienstverlening, nominee structures, services to royalty companies). DNB wijst erop dat de risicoclassificatie vooral afhangt van het (integriteits)risicoprofiel van de cliënt zelf en dus niet alleen van het type trustdienstverlening. Verder verwijst het recent vastgestelde Client Review Memorandum naar "royalty companies" en "the presence of nominee shareholders in the structure" (bijlage 6, Risk-Category, ad V a resp. ad III). Deze verwijzingen in het recent vastgestelde Client Review Memorandum impliceren dat dit type trustdienstverlening (voorlopig) nog mogelijk blijft terwijl in het Risk Appetite Statement staat dat BK hiervan af wil zien. Hoe BK 35% van haar cliënten die nu zijn ingedeeld in de hoogste risicocategorie gaat terugbrengen naar 15% hoog (en 85% medium/laag) is onduidelijk.

De overige beschreven Key elements bieden op dit punt ook weinig houvast:

- Zo is bijvoorbeeld aan het Key element "clients" de "Risk Appetite" en "Risk Tolerance" "medium" gekwalificeerd: *"Preferences to be critical when accepting new clients (client acceptance procedure and finding balance between commercial interest and risk appetite/tolerance. All clients are reviewed periodically against BK's risk appetite. Aim is a balanced client portfolio."*
De "mitigation actions" zijn: *"(Pre-)acceptance where all disciplines are represented in a select group (Director, Compliance, team Manager Financial, Support). Client policy regarding accepted clients. Thorough checks during and after client acceptance. BK portfolio is changing from high risk clients to more medium risk clients with similar characteristics"*.
- Een ander voorbeeld is key element "Third Parties" met een "Risk Appetite" low en een Risk Tolerance "medium":
"Willing to consider all potential third-parties' options while also providing an acceptable level of risk and reward"
De "mitigation actions" zijn: *"Willing to consider all potential third-parties' options while also providing an acceptable level of risk and reward. BK will never break the law."*

Deze voorbeelden laten zien dat BK alle mogelijkheden open houdt ("willing to consider") en haar streven naar verlaging van het risicoprofiel niet concreet invult ("aim is a balanced client portfolio"). De beschreven "mitigation actions" zijn geen

concrete maatregelen, maar louter verwijzingen naar bestaand beleid of een bepaald streven ("BK is aware", "BK wants to avoid" en zelfs "BK will never break the law").²⁸

Tot slot staat in de voortgangsrapportage dat BK, naast de hiervoor genoemde externe adviseurs, een "dedicated" compliance officer heeft aangetrokken die "is belast met uitvoering en toezicht op de uitvoering van het plan van aanpak". Onduidelijk is of deze compliance officer gaat zorgen voor de vereiste diepgang van het cliëntenonderzoek.

DNB acht op basis van het verstrekte plan van aanpak en de voortgangsrapportage onvoldoende gewaarborgd dat de door BK voorgenomen revisie van alle cliëntendossiers een deugdelijk (integraal) cliëntenonderzoek conform de vereisten uit de Wtt 2018 inhoudt en dat het uit te voeren transactie onderzoek de geconstateerde gebreken in de naleving van de vereisten uit de Wtt 2018 oplost.

4.1.5 Voorgenomen eerste en tweede gedragslijnen²⁹

Voorgenomen eerste gedragslijn

BK acht de voorgenomen eerste gedragslijn tekstueel onbegrijpelijk dan wel overbodig.

Reactie DNB

De voorgenomen eerste gedragslijn strekt ertoe dat de compliance officer en de accountmanager informatie over de zakelijke relaties, de gelieerde structuren en diens onderlinge (historische) individuele transacties actief met elkaar uitwisselen en betrekken om een integrale beoordeling te kunnen maken. Hiermee beoogt DNB te bereiken dat BK een adequaat cliënten onderzoek uitvoert, dat neerkomt op hetzelfde doel als in de voorgenomen tweede gedragslijn. Gezien de (inhoudelijke) overlap met de tweede voorgenomen gedragslijn en om onnodige verwarring te voorkomen, ziet DNB hierbij af van de voorgenomen eerste gedragslijn.

Voorgenomen tweede gedragslijn

BK acht de voorgenomen tweede gedragslijn tot revisie van alle cliëntendossiers disproportioneel. BK vindt dat deze gedragslijn beperkt dient te blijven tot de doelvennootschappen met een hoog risicoprofiel en een private afgescheiden structuur.

Reactie DNB

De urgentie van het herstel van het cliëntendossier bestaat in de eerste plaats ten aanzien van de 45 doelvennootschappen die een hoog risicoprofiel hebben met een private afgescheiden structuur. Maar BK verleent ook trustdiensten aan doelvennootschappen met een hoog risicoprofiel zonder private afgescheiden structuur (34) en doelvennootschappen met een private afgescheiden structuur met een medium risicoprofiel (98) en laag risicoprofiel (9); DNB beschouwt deze laatste twee groepen ook als hoogrisico vanwege de private afgescheiden structuur (zie paragraaf 2.3). Daarnaast verleent BK aan 25 doelvennootschappen "in liquidatie" trustdiensten. BK heeft deze cliëntendossiers ten minste in de afgelopen twee jaar niet gereviseerd, waarvan 23 buiten de hiervoor beschreven groepen vallen. De restcategorie bestaat uit actieve doelvennootschappen zonder private afgescheiden structuur in de risicocategorie midden (14) en laag (2). Ten aanzien van al deze dossiers is het mogelijk dat deze door BK in een onjuiste risicocategorie zijn geplaatst en eventuele

²⁸ Zie Key elements Countries, Feeders.

²⁹ Paragraaf 9 van de zienswijzen van 14 mei 2019.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

aanvullende risico mitigerende maatregelen nodig zijn. Gelet op het hoge risicoprofiel van de cliëntenportefeuille van BK en het patroon van de geconstateerde overtredingen, is DNB van oordeel dat een integrale beoordeling van alle cliëntendossiers noodzakelijk is.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

4.1.6 FIU meldingen en voorgenomen derde gedragslijn³⁰

FIU meldingen

BK heeft op 10 mei 2019 tien ongebruikelijke transacties gemeld bij de FIU en afschriften daarvan aan DNB verstrekt in de zienswijzen van 14 mei 2019 (bijlage 13 bij de schriftelijke zienswijze). BK blijft echter van mening dat de betreffende transacties niet ongebruikelijk zijn in de zin van artikel 16 Wwft omdat geen sprake was van een wettelijke indicator. Het enkele feit dat witwassen niet kan worden uitgesloten, is volgens BK geen wettelijke indicator.

Reactie DNB

DNB heeft kennisgenomen van het feit dat BK op 10 mei 2019 - enkele dagen voor het indienen van de zienswijzen - tien ongebruikelijke transacties heeft gemeld bij de FIU. Op het ongebruikelijke karakter van deze transacties en de toepasselijke meldplicht heeft DNB BK gewezen bij brieven van 31 juli 2018 (voorlopige bevindingen), 29 november 2018 (definitieve bevindingen) en 11 april 2019 (voorgenomen aanwijzingsbesluit). DNB stelt vast dat BK deze meldingen niet onverwijld heeft gedaan in de zin van artikel 16 Wwft.

DNB verwijst naar de formulering van de wettelijke indicator, de toelichting daarop, en de jurisprudentie daarover. De wettelijke subjectieve indicator verplicht een instelling om een transactie bij de FIU te melden indien er aanleiding is te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme. De instelling zal zich derhalve moeten buigen over de vraag of een bepaalde transactie wellicht melding behoeft omdat er mogelijk sprake is van witwassen of financieren van terrorisme. Daarmee heeft de wetgever de verantwoordelijkheid van de instellingen voor hun meldgedrag willen benadrukken.³¹

BK heeft echter niet alle door DNB als ongebruikelijk gekwalificeerde transacties bij de FIU gemeld.³² De transactie van EUR 52.800.000 inzake [VERTROUWELIJK] (opbrengst na verkoop energieproject) heeft BK, blijkens de stukken die zijn verstrekt in het kader van de schriftelijke zienswijze, niet bij de FIU gemeld. BK is van oordeel dat op haar geen meldplicht rust omdat dit bedrag niet is gestort op de rekening van [VERTROUWELIJK], maar op de rekening van [VERTROUWELIJK] (een gelieerde onderneming). BK miskent hiermee - zoals toegelicht in paragraaf 3.6 - dat ten aanzien van alle ongebruikelijke transacties waarvan BK op de hoogte is én die verband houden met de trustdienstverlening op BK een meldplicht rust. Ook als het bedrag wordt overgemaakt op de rekening van een derde (al dan niet gelieerde) partij. Dat geldt zeker in dit geval, waarin de betreffende derde partij gelieerd is aan [VERTROUWELIJK]. Ook uit dit voorbeeld blijkt dat BK een hoge drempel hanteert om een transactie als ongebruikelijk aan te merken en vervolgens bij de FIU te melden.

³⁰ Paragraaf 8 van de zienswijzen van 14 mei 2019.

³¹ Artikel 4 Uitvoeringsbesluit, Stb 2008, nr. 305, p. 9, Cbb 17 januari 2018, AR 2018/434.

³² De verkoop van het energieproject inzake [VERTROUWELIJK] ad EUR EUR 70.300.000 heeft DNB als geheel als één ongebruikelijke transactie meegeteld. Deze transactie is gesplitst uitgevoerd: de verkoop van de "[VERTROUWELIJK]" ter waarde van EUR 17.500.000,- en de verkoop van "[VERTROUWELIJK]" ter waarde van EUR 52.800.000 (in totaal EUR 70.300.000). BK heeft alleen de transactie ad EUR 17.500.000 gemeld.

BK heeft met de ingebrachte zienswijzen aangetoond dat zij door het melden van bijna alle door DNB als ongebruikelijk gekwalificeerde transacties grotendeels heeft voldaan aan de derde voorgenomen gedragslijn. DNB ziet daarom van deze voorgenomen gedragslijn af in dit besluit. DNB verwacht wel van BK dat zij ook de ongebruikelijke transactie van EUR 52.800.000 inzake [VERTROUWELIJK] (opbrengst na verkoop energieproject) alsnog bij de FIU zal melden op grond van artikel 16 Wwft.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

4.1.7 Voorgenomen vierde gedragslijn

Transactiemonitoring

De vierde voorgenomen gedragslijn acht BK disproportioneel, omdat het voorgeschreven onderzoek naar transacties van doelvennootschappen met een hoog risicoprofiel niet aan een bepaalde periode is gekoppeld.

Reactie DNB

De transacties van doelvennootschappen zijn in de praktijk vaak overzichtelijk, omdat de meeste transacties regulier en periodiek van aard zijn. Incidentele opvallende transacties komen hooguit een paar keer per jaar voor. Naar aanleiding van de zienswijzen heeft DNB desalniettemin besloten de periode met betrekking tot de te onderzoeken transacties te beperken tot alle transacties die via doelvennootschappen met een hoog risicoprofiel zijn verricht vanaf september 2017 (moment waarop de "compliance remediation" is gestart). Echter, indien BK bij dit onderzoek ongebruikelijke transacties detecteert, dan dient BK deze transacties in samenhang te bezien met alle transacties van en naar de betreffende doelvennootschap/UBO die vóór september 2017 zijn verricht en ook deze transacties aan een dergelijk onderzoek te onderwerpen.

[VERTROUWELIJK]

5. Vaststelling overtredingen

In zes van de zeven dossiers heeft DNB vastgesteld dat BK onvoldoende cliëntenonderzoek verricht, in het bijzonder onvoldoende controle op de zakelijke relaties en hun transacties uitvoert, waardoor BK in overtreding is van artikel 27, tweede en derde lid sub d Wtt 2018 (voorheen artikel 13, tweede lid sub b Rib). In vijf van de zeven onderzochte dossiers heeft DNB vastgesteld dat de zakelijke relatie en/of de trustdienst naar zijn aard een hoger risico op witwassen met zich brengt en BK desondanks geen verscherpt cliëntenonderzoek heeft verricht; overtreding van artikel 33 Wtt 2018 (voorheen artikelen 19 en 14 Rib). Dit is hiervoor toegelicht in paragrafen 3.3, 3.5 en 3.6.

DNB heeft in vijf van de zeven dossiers ten minste één transactie als ongebruikelijk gekwalificeerd die BK niet onverwijld heeft gemeld bij de FIU (in totaal 10 ongebruikelijke transacties³³); hierdoor overtreedt BK artikel 16 Wwft zoals toegelicht in paragrafen 3.4, 3.5, 3.6 en 4.1.6.³⁴

Incidenten (zoals bijvoorbeeld 'bad press') registreert BK intern, maar in drie van de zeven onderzochte dossiers stelt DNB vast dat een incident niet onverwijld aan DNB is gemeld hetgeen in strijd is met artikel 20 Wtt 2018 (voorgeen artikel 11 Rib); dit is toegelicht in paragraaf 3.4.

³³ Zie bijlage: [VERTROUWELIJK] vier, [VERTROUWELIJK] twee, [VERTROUWELIJK] één, [VERTROUWELIJK] één, [VERTROUWELIJK] twee.

³⁴ Deze laatste overtreding is geen onderwerp van de aanwijzing, zoals toegelicht in paragraaf 4.1.6.

Hierna volgt een overzicht, waarin per beoordeeld cliëntendossier is aangegeven welke overtredingen DNB heeft vastgesteld:³⁵

Datum

09 juli 2019

	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	Ons kenmerk [VERTROUWELIJK]
<u>Herkomst vermogen UBO</u> artikel 27, tweede lid sub d en e Wtt 2018 (voorheen artikel 19, eerste lid sub a Rib)							
<u>Vaststellen relevante delen en strekking structuur</u> artikel 27, tweede lid sub g en i Wtt 2018 (voorheen 19, eerste lid sub b en c Rib)							
<u>Herkomst en bestemming middelen</u> artikel 27, tweede lid sub j Wtt 2018 (voorheen artikel 19, eerste lid sub d Rib)							
<u>Verscherpt cliëntenonderzoek</u> artikel 33 Wtt 2018 (voorheen 14, eerste en vijfde lid Rib)							
<u>Voortdurende controle op de zakelijke relatie en diens transacties</u> artikel 27, tweede lid sub k en derde lid sub d Wtt 2018 (voorheen 13, tweede lid sub b Rib)							

³⁵ Dat een vakje niet rood is gekleurd betekent niet meer dan dat DNB geen bevindingen heeft vastgesteld over de naleving van dat betreffende artikel in dat dossier (het betekent dus niet dat dat cliëntdossier in overeenstemming is met dat betreffende artikel).

Meldplicht incident bij DNB artikel 20 Wtt 2018 (voorheen artikel 11 Rib)							Datum 09 juli 2019
Niet onverwijld melden van ongebruikelijke transacties artikel 16 Wwft	4x	2x	1x	1x	2x		Ons kenmerk [VERTROUWELIJK]
Niet melden van ongebruikelijke transacties artikel 16 Wwft		1x					

Op basis van haar onderzoeksuitkomsten stelt DNB vast dat er bij BK op twee gebieden sprake is van een patroon van overtredingen.

Ten aanzien van cliënten "in liquidatie" :

Het dossier [VERTROUWELIJK] is een voorbeeld van een dossier dat "in liquidatie" is, waarvan BK afscheid zou nemen en dat omwille van prioritering niet is gereviseerd. In 2017 heeft BK - in het kader van het hersteltraject "*compliance remediation*" - op basis van een preview twee overzichten opgesteld, één overzicht met actieve cliënten en één overzicht van inactieve cliënten "in liquidatie". Volgens de compliance officer bestond deze laatste groep op het moment van het DNB onderzoek in mei/juni 2018 uit ca 44 doelvennootschappen, die niet meer geremedieerd zouden worden omdat BK afscheid wilde nemen van deze cliënten.³⁶ BK heeft op dit moment 25 cliënten³⁷ die "in liquidatie" zijn. BK heeft dus ten minste twee jaar - vanaf 2017, het moment waarop BK een achterstand van de review heeft vastgesteld - geen enkel cliëntenonderzoek verricht bij deze groep cliënten. Van deze 25 doelvennootschappen zijn twee in de hoogste risicocategorie ingedeeld (waarvan twee een private afgescheiden structuur) en 23 in de risicocategorie midden (waarvan drie een private afgescheiden structuur). Ten aanzien van deze 25 cliënten voldoet BK derhalve niet aan het wettelijk verplichte cliëntenonderzoek dat een doorlopende controle van de zakelijke relatie en diens transacties vereist (artikel 27 Wtt 2018).

Ten aanzien van de overige dossiers:

Ten aanzien van de dossiers waarin wel een (periodieke) review plaatsvindt, heeft DNB vastgesteld dat het cliëntenonderzoek en de transactiemonitoring onvoldoende diepgang kent. Dit geldt in het bijzonder voor de doelvennootschappen met een private afgescheiden structuur (70% van alle huidige doelvennootschappen). Het cliëntendossier ziet alleen op de private afgescheiden structuur, zonder de risico's van de gelieerde (operationele, vaak off shore) structuur van dezelfde UBO te betrekken. De accountmanager beheert het cliëntendossier en betreft de compliance officer in de praktijk niet standaard in geval van "bad press" en/of ongebruikelijke transacties. Als de compliance officer wel wordt geraadpleegd, dan gaat de compliance officer uit van het (beperkte) cliëntendossier, zonder individuele (historische) transacties te betrekken. Daarnaast beoordeelt BK de transacties tussen de private afgescheiden structuur en diens gelieerde structuur niet als intercompany transacties, waardoor (mogelijke) met deze transacties verband houdende witwasrisico's onder de radar kunnen blijven.

³⁶ Zie gespreksverslag 1 juni 2018 over werkwijze en rol compliance, pagina 4.

³⁷ Dit blijkt uit het op 22 mei 2019 aan DNB toegestuurde overzicht met [VERTROUWELIJK] per 1 mei 2019.

Voor zover de integriteitsrisico's wel uitdrukkelijk worden onderkend, dan hanteert het bestuur van BK ten onrechte een enge interpretatie om een transactie als ongebruikelijk te kwalificeren (zie paragraaf 3.3). Verder constateert DNB dat indien BK heeft besloten om de zakelijke relatie te beëindigen, het meestal maanden (en inzake [VERTROUWELIJK] anderhalf jaar) duurt voordat BK feitelijk haar trustdiensten beëindigt zonder in de tussentijd aantoonbare aanvullende risicomitigerende maatregelen te treffen.

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

6. Aanwijzingsbesluit, [VERTROUWELIJK]

6.1 Overwegingen ten aanzien van de inzet van formele handhavingsmaatregelen

DNB voert een vast beleid bij het uitoefenen van haar bevoegdheden tot het treffen van handhavingsmaatregelen. Dat beleid, neergelegd in de Beleidsregel Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en DNB, heeft onder andere als uitgangspunt dat overtredingen niet worden gedoogd en dat in beginsel handhavend wordt opgetreden zodra DNB een overtreding heeft geconstateerd. Op basis van het handhavingsbeleid van DNB wegen de volgende factoren mee voor de besluitvorming om al dan niet een formele maatregel op te leggen.

Ernst en patroon van de overtredingen

Trustkantoren hebben een belangrijke functie bij het signaleren van (mogelijke) financieel economische criminaliteit. Trustkantoren hebben een zogenaamde poortwachtersfunctie die het financiële stelsel tegen criminele geldstromen moeten bewaken. Trustkantoren moeten daarom op zijn minst weten en vastleggen met wie zij een zakelijke relatie aangaan, waarvoor de zakelijke relatie wordt gebruikt en diens transacties voortdurend aantoonbaar controleren. Trustkantoren zijn in dat kader wettelijk verplicht om bij hun dienstverlening voortdurend te onderzoeken of hun cliënten betrokken zijn bij niet-integer handelen zoals bijvoorbeeld witwassen. Dat geldt in het bijzonder voor BK, omdat haar cliëntenportefeuille een hoog integriteitsrisicoprofiel heeft. De vastgestelde structurele overtreding van het wettelijk verplichte cliëntenonderzoek, in het bijzonder voortdurende controle op de zakelijke relatie en diens cliënten, is ernstig omdat BK haar rol als poortwachter hierdoor niet adequaat vervult.

Hersteltraject en geen concreet zicht op beëindiging overtredingen

In 2017 is BK een "compliance remediation" hersteltraject gestart, nadat BK in de media in verband werd gebracht met witwassen.³⁸ De in dat kader uitgevoerde herstelacties hebben niet het beoogde resultaat opgeleverd, zo blijkt uit het onderzoek dat DNB in 2018 heeft uitgevoerd. BK erkent zelf ook dat het hersteltraject uit 2017 onvoldoende was, want zij heeft naar aanleiding van de voorgenomen aanwijzing - hoewel BK de noodzaak tot deze aanwijzing alsmede de onderliggende overtredingen bestrijdt - een nieuw hersteltraject aangekondigd en op 14 mei 2019 een plan van aanpak bij DNB ingediend. Daarin staat dat BK onder leiding van de bestuurder heeft besloten om een plan van aanpak uit te voeren om de naleving van de Wtt 2018, Wwft en de Sanctiewet te kunnen waarborgen. De in dit plan opgenomen herstelacties hebben een doorlooptijd tot 31 december 2019. Het plan van aanpak bevat acties met betrekking tot de revisie van alle cliëntendossiers, waaronder de 25 doelvennootschappen die "in liquidatie zijn", en een transactie onderzoek van

³⁸ "Hoe topvoetballers via Naarden hun geld naar Panama sluizen", [VERTROUWELIJK] 10 mei 2017, "Amsterdams trustkantoor faciliteert mogelijk witwassen en belastingontduiking" 16 mei 2017 [VERTROUWELIJK].

doelvennootschappen met een hoog risicoprofiel waarbij ongebruikelijke transacties zo nodig alsnog worden gemeld bij de FIU. Daarnaast heeft DNB kennisgenomen van een concept-document "Strategic Document" dat BK in augustus 2018 heeft opgesteld naar aanleiding van de incidenten in 2017 en de "bad press" van 2017. Hierin heeft BK de commerciële visie op haar bedrijfsvoering vastgelegd, dat zou moeten leiden tot een lager risicoprofiel van de cliëntenportefeuille. Op 4 juli 2019 heeft BK een zogenaamd Risk Appetite Statement van 28 juni 2019 ingediend, onduidelijk is hoe dat nieuwe risicoprofiel er concreet uitziet en hoe BK dit gaat bereiken (zie paragraaf 4.1.4.). Dat zal dus moeten blijken uit de aanscherping SIRA 2015-2017, die volgens het plan van aanpak half september 2019 zal zijn geactualiseerd.

In de voortgangsrapportage van 4 juli 2019 is beschreven dat de geplande herstelacties op schema liggen. BK heeft onder meer een format opgesteld dat zal worden gebruikt bij de revisie van de cliëntendossiers. In de rapportage staat ook dat de revisie van de hoog risico-clieëndossiers is aangevangen.

Het plan van aanpak, de zienswijzen en de voortgangsrapportage gaan niet in op de visie van DNB dat een integrale beoordeling van private afgescheiden structuren in relatie tot de gelieerde entiteit(en) en diens onderlinge transacties nodig is om deugdelijk een voortdurende controle te kunnen uitoefenen. Wel bevestigen de ingebrachte zienswijzen dat het bestuur van BK een enge interpretatie hanteert om transacties als ongebruikelijk te kwalificeren en afscheid te nemen van een zakelijke relatie. Omdat niet duidelijk is dat en zo ja hoe BK hierin verandering gaat brengen, heeft DNB onvoldoende vertrouwen in deugdelijk herstel van alle cliëntendossiers uit eigen beweging. BK heeft weliswaar externe adviseurs ingehuurd, maar deze adviseurs zijn blijkens het plan van aanpak niet direct betrokken bij de revisie van de cliëntendossiers en het transactie onderzoek. Daarbij zullen deze externe adviseurs uitgaan van de visie van hun opdrachtgever en projectleider (het bestuur van BK).

Inzet formele handhavingsmaatregelen proportioneel en opportuun

DNB heeft BK herhaaldelijk gewezen op de noodzaak van (structurele) verbeteringen en BK tot op heden in de gelegenheid gesteld om zelfstandig de benodigde herstelacties uit te voeren. Sinds de incidenten in 2017 en het in 2017 gestarte "compliance remediation" hersteltraject is BK er evenwel nog niet in geslaagd om uit eigen beweging structureel adequaat cliëntenonderzoek, waaronder voortdurende controle op de zakelijke relaties en diens transacties, te verrichten. Bovendien heeft DNB onvoldoende vertrouwen dat BK op eigen initiatief en binnen afzienbare termijn - ondanks het als bijlage bij de schriftelijke zienswijze ingediende herstelplan en de actuele status blijkens de voortgangsrapportage van 4 juli 2019 - alle overtredingen adequaat en structureel gaat beëindigen.

Gezien de toezichthistorie, de ernst en de duur van de overtredingen en het zwaarwegend belang bij de rol van BK als poortwachter, acht DNB de inzet van formele herstelmaatregelen - meer concreet een aanwijzing [VERTROUWELIJK] - proportioneel en opportuun.

Gevolgen formele handhavingsmaatregelen voor BK

DNB heeft zich vergewist van de mogelijke negatieve gevolgen van een eventuele definitieve formele maatregel voor BK, te weten een toezichtantecedent voor de beleidsbepalers en extra financiële lasten om tijdig aan de aanwijzing te kunnen voldoen (inhuren extra personeel en externe deskundigen). Naar het oordeel van DNB wegen deze negatieve gevolgen niet op tegen het zwaarwegend belang bij het waarborgen van een integere bedrijfsvoering de BK trustkantoren als poortwachter,

Datum

09 juli 2019

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

mede gezien de ernst van de geconstateerde overtredingen en het gebrek op concreet zicht op beëindiging daarvan.

Datum

09 juli 2019

6.2 Aanwijzingsbesluit

DNB kan een ieder die niet voldoet aan een ingevolge de Wtt 2018 op hem rustende verplichting een aanwijzing geven om binnen een door DNB gestelde redelijke termijn ten aanzien van bepaalde onderwerpen een bepaalde gedragslijn te volgen (op grond van artikel 47 Wtt 2018). DNB heeft besloten om aan BK een aanwijzing te geven die ertoe strekt dat BK de hiernavolgende gedragslijn volgt teneinde de vastgestelde overtredingen structureel te herstellen, waarbij rekening is gehouden met BK's voorgenomen herstelwerkzaamheden en de planning in het plan van aanpak van 14 mei 2019.

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

De gedragslijn behelst dat BK **uiterlijk op 10 januari 2020:**

- i. alle cliëntendossiers -waaronder de cliëntendossiers van de inactieve cliënten- heeft gereviseerd en de betreffende cliëntendossiers aantoonbaar in overeenstemming heeft gebracht met het wettelijk vereist cliëntenonderzoek conform artikelen 27 en 33 Wtt 2018 dan wel aantoonbaar en formeel de zakelijke relatie heeft beëindigd.
- ii. alle transacties die via de doelvennootschappen met een hoog risicoprofiel vanaf 1 september 2017 zijn verricht aan een onderzoek heeft onderworpen op basis van factoren die kunnen wijzen op een ongebruikelijk karakter, met inachtneming van artikel 35 Wtt 2018. Indien BK hierdoor ongebruikelijke transacties heeft gedetecteerd, dan dient BK deze transacties in samenhang te bezien met alle transacties die vóór september 2017 zijn verricht en ook deze transacties aan een dergelijk onderzoek te hebben onderworpen.

[VERTROUWELIJK]

Deze gedragslijn laat onverlet dat BK dient te voldoen aan alle voor haar van toepassing zijnde wet- en regelgeving. In het bijzonder gaat DNB ervan uit dat BK geconstateerde ongebruikelijke transacties als sluitstuk van de voortdurende controle (alsnog) meldt bij de FIU.

[VERTROUWELIJK]

7. Bezwaarclausule

Tegen deze besluiten kan door iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag van bekendmaking van het besluit bezwaar worden gemaakt. U kunt uw bezwaarschrift elektronisch indienen via: www.dnb.nl/bezwaarmaken. U kunt uw bezwaarschrift ook per post indienen bij:

De Nederlandsche Bank NV
Divisie Juridische zaken
Afdeling Toezicht en wetgeving
Postbus 98, 1000 AB Amsterdam

Hoogachtend,
De Nederlandsche Bank NV

[VERTROUWELIJK]
[VERTROUWELIJK]
Horizontale functies en Integriteit

Datum
09 juli 2019

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]